

The Holy See

AD TUENDAM FIDEM

II. János Pál pápa

Ad tuendam fidem motu proprio

mellyel néhány szabállyal kiegészíti

Az Egyházi Törvénykönyvet (CIC) és a Keleti Egyházak Törvénykönyvét (CCEO)

A Katolikus Egyház hitének megvédését azon tévedésekkel szemben, amelyek egyes, főként teológiával foglalkozó hívők részéről merülnek föl, – mivel legfőbb feladatunk megerősíteni testvéreinket a hitben (vö. Lk 22,32) – feltétlenül szükségesnek látjuk, hogy a CIC és CCEO hatályos szövegébe betoldjunk olyan szabályokat, melyek kifejezetten köteleznek azoknak az igazságoknak a megőrzésére, melyeket az Egyházi Tanítóhivatal definitív módon előad, és megnevezzük az e tárggyal kapcsolatos egyházzjogi szankciókat is.

1. Az Egyház az első századoktól napjainkig vallja a Krisztusra és a ő megváltásának misztériumára vonatkozó hitigazságokat, melyeket folyamatosan összegyűjtöttek a hitvallásokba. Ma e hitvallások általánosan ismertek és a hívők az ünnepélyes szentmisében az Apostoli hitvallás, vagy a Nicea-Konstantinápolyi hitvallás formájában imádkozzák.

E Nicea-Konstantinápolyi hitvallás benne foglaltatik a Hittani Kongregáció legutóbb kidolgozott hitvallásában,^[1] melynek letétele meghatározott hívők számára különösen akkor kötelező, amikor olyan hivatalba lépnek, mely közvetve vagy közvetlenül kapcsolódik a hit és erkölcs igazságainak kutatásával, vagy az egyházkormányzati hatalom gyakorlásával.^[2]

2. A Nicea-Konstantinápolyi hitvallást folytató Hitvallásban három állítás, vagy három alpont van, melyek kifejtik a katolikus hit igazságait, melyeket a Egyház a Szentlélek vezetésével, aki „bevezeti őt a teljes igazságba” (Jn 16,13) az évszázadok folyamán mélyebben megvizsgált, vagy a továbbiakban kell mélyebben megvizsgálnia.^[3]

Az első pontnak, amely kijelenti: „Erős hittel hiszem továbbá mindazt, amit Isten írott vagy

áthagyományozott szava tartalmaz, s melyeket a Egyház akár ünnepélyes ítélettel, akár rendes és egyetemes tanítóhivatalával istentől kinyilatkoztatott igazságként a hit tárgyaként elénk ad”,^[4] megvan a törvényi megfelelője az Egyház egyetemes törvényhozásában a CIC 750.^[5] és a CCEO 598.^[6] kánonjában.

A harmadik pontnak, mely kijelenti: „Továbbá értelmem és akaratom vallásos engedelmességével ragaszkodom ahhoz, amit a Római Pápa vagy a Püspökök Kollégiuma elem ad, amikor hivatalukat tekintéllyel gyakorolják, akkor is ha nem definitív cselekményt végeznek”^[7] törvényi megfelelője a CIC 752.^[8] és a CCEO 599.^[9] kánonja

3. A második pontnak azonban, mely kimondja: „Szilárdan elfogadom és vallom összességében és részleteiben mindazokat az igazságokat, melyeket az Egyház definitív módon hit és erkölcs kérdésében tanít”,^[10] nincs megfelelője a katolikus Egyház törvényhozásában. A Hitvallás e pontjának rendkívül nagy a jelentősége, mert az isteni kinyilatkoztatással szükségszerűen összefüggő igazságokról szól. Ezen igazságok – melyek a katolikus tanítás kibontakozásában Isten Szent Lelkének különleges inspirációját fejezik ki annak érdekében, hogy az Egyház a hit vagy az erkölcs egy igazságát mélyebben megérthesse – történetileg vagy logikailag összefüggenek egymással.

4. A mondott igénynek eleget teendő, érett megfontolás után az egyetemes törvényhozás joghézagját a következőkkel töltjük be:

A) Mostantól fogva a 750. kánonnak 2 paragrafusa lesz. Az első § az eddigi 750. kánon, a második paragrafus új, tehát a teljes 750. kánon így szól:

1.§ Isteni és katolikus hittel kell hinni mindazt, amit Isten leírt vagy áthagyományozott igéje, vagyis az Egyházra bízott egyetlen hitletétemény tartalmaz, s amit egyszersmind akár az Egyház ünnepélyes, akár pedig rendes egyetemes Tanítóhivatala mint Istentől kinyilatkoztatottat terjeszt elő; ez a rendes és egyetemes Tanítóhivatal pedig abban nyilvánul meg, hogy valamit a krisztushívők a szent tanítóhivatal vezetése alatt elfogadnak; tehát mindenki köteles elkerülni minden olyan tanítást, ami ezekkel ellenkezik.

2. § Szilárdan el kell fogadni és vallani kell összességében és részleteiben mindazokat az igazságokat, melyeket az Egyház definitív módon hit és erkölcs kérdésében tanít, tudniillik melyek szükségesek ahhoz, hogy szentül őrizni és hűségesen magyarázni lehessen a hitletéteményt; ellenkezik tehát a katolikus Egyház tanításával az, aki megtagadja e tételek definiált voltát.

Az 1371. kánon 1. pontjában természetesen idézni kell a 750. kánon 2. §-át, s ezután a teljes 1371. kánon így szól:

Megfelelő büntetéssel büntetendő:

1. aki az 1364. kán. 1. §-ában említett eseten kívül a pápától vagy az egyetemes zsinattól elítélt tanítást tanít, vagy a 750. kán. 2. §-ában vagy a 752. kánonban említett tanítást makacsul elutasít, és az Apostoli Szentszéktől vagy az ordináriustól kapott figyelmeztetés után ezt nem vonja vissza;

2. aki az Apostoli Szentszék, az ordinárius vagy az előjárók törvényes parancsának vagy tilalmának más módon nem engedelmeskedik és figyelmeztetés után is kitart az engedetlenségben.

B) A Keleti Kódex 598. kánonjának mostantól 2 paragrafusa lesz. Az első § az eddigi 598. kánon, a második paragrafus új, tehát az teljes 598. kánon így szól:

598. kán. Isteni és katolikus hittel kell hinni mindazt, amit Isten írott vagy áthagyományozott igéje, vagyis az Egyházra bízott egy hitletétemény tartalmaz és amit egyben isteni kinyilatkoztatásként terjeszt elő akár az Egyház ünnepélyes tanító hivatala, akár annak rendes és egyetemes tanító hivatala, ami a krisztushívők közös ragaszkodásában is nyilvánvaló lesz a szent tanító hivatal vezetése alatt; minden krisztushívő köteles tehát kerülni bármilyen ezzel ellentétes tanítást.

2. § Szilárdan el kell fogadni és vallani kell összességében és részleteiben mindazokat az igazságokat, melyeket az Egyház definitív módon hit és erkölcs kérdésében tanít, tudniillik melyek szükségesek ahhoz, hogy szentül őrizni és hűségesen magyarázni lehessen a hitletéteményt; ellenkezik tehát a katolikus Egyház tanításával az, aki megtagadja e tételek definiált voltát.

A CCEO 1436. kánon 1. pontjában természetesen idézni kell az 598. kánon 2. §-át, s ezután a teljes 1436. kánon így szól:

1436. kán. 1. §. Aki tagad vagy kétségbevon olyan hitigazságot, amelyet isteni és katolikus hittel kell hinni, vagy a keresztény hitet teljesen elutasítja és törvényes figyelmeztetésre sem tér jobb belátásra, mint eretneket vagy hitehagyót nagyobb kiközösítéssel büntessék, a pap ezenkívül más büntetésekkel is sújtható, nem kizárva a letételt sem.

2. §. Ezen eseteken kívül, aki olyan tanítást vall magáénak, amelyet a római pápa vagy a püspökök testülete hiteles tanítóhivatalt gyakorolva mint téveset elítélt, és törvényes figyelmeztetés után sem tér jobb belátásra, azt megfelelő büntetéssel kell büntetni.

5. Elrendeljük, hogy mindaz, amit jelen motu proprio kiadott Apostoli Levelünkkel elhatároztunk, érvényes és hatályos legyen, és előírjuk, hogy illesztessék be a Katolikus Egyház egyetemes törvényhozásába, a CIC-be és CCEO-ba úgy, ahogy fentebb mondtuk.

Kelt Rómában, Szent Péternél 1998. május 18-án, pápaságunk 20. évében.

Idézetek:

[1] *Professio Fidei et Iusiurandum fidelitatis in suscipiendo officio nomine Ecclesiae exercendo.*
1989. I. 9. AAS 81 (1989) 105.

[2] Vö. CIC 833.

[3] Vö, CIC 747, 1. §; CCEO 595, 1 §

[4] Vö. LG 25; DV 5; Hittani Kongregáció: *Donum veritatis* instrukció a teológusok egyházi hivatásáról 15 (1990. V. 24).

[5] 750. kán. Isteni és katolikus hittel kell hinni mindazt, amit Isten leírt vagy áthagyományozott igéje, vagyis az Egyházra bízott egyetlen hitletétemény tartalmaz, s amit egyszersmind akár az Egyház ünnepélyes, akár pedig rendes és egyetemes Tanítóhivatala mint Istentől kinyilatkoztatottat terjeszt el; ez a rendes és egyetemes Tanítóhivatal pedig abban nyilvánul meg, hogy valamit a krisztushívők a szent tanítóhivatal vezetése alatt elfogadnak; tehát mindenki köteles elkerülni minden olyan tanítást, ami ezekkel ellenkezik.

[6] 598. kán. Isteni és katolikus hittel kell hinni mindazt, amit Isten írott vagy áthagyományozott igéje, vagyis az Egyházra bízott egy hitletétemény tartalmaz és amit egyben isteni kinyilatkoztatásként terjeszt elő akár az Egyház ünnepélyes tanító hivatala, akár annak rendes és egyetemes tanító hivatala, ami a krisztushívők közös ragaszkodásában is nyilvánvaló lesz a szent tanító hivatal vezetése alatt; minden krisztushívő köteles tehát kerülni bármilyen ezzel ellentétes tanítást.

[7] Vö. LG 25; DV 5; Hittani Kongregáció: *Donum veritatis* instrukció a teológusok egyházi hivatásáról 15

[8] 752. k. Ha nem is hitbeli hozzájárulással, de mégis az értelem és az akarat vallásos meghajlásával kell fogadnunk azt a tanítást, amit akár a pápa akár a püspökök testülete a hitről vagy az erkölcstről hirdet, mikor hiteles Tanítóhivatalát gyakorolja, még ha nem is akarja ezt a tanítást véglegesen kötelezően kijelenteni; tehát a krisztushívőknek kerülniük kell azt, ami ezzel nem egyezik meg.

[9] 599. kán. Nem ugyan hitbeli egyetértést, de az értelem és akarat vallásos engedelmességét kell tanúsítani ama hitbeli és erkölcsi tanítás iránt, amelyet akár a római pápa, akár a püspökök testülete hiteles tanító hivatalát gyakorolva kijelentenek, ámbár nem szándékoznak azt végérvényesen kötelezőnek kihirdetni; a krisztushívők tehát gondosan kerüljék azt, ami azzal nem egyezik.

[10] Vö. LG 25; DV 5; Hittani Kongregáció: *Donum veritatis* instrukció a teológusok egyházi hivatásáról 15.

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana